

«Μισθοί και παραγωγικότητα της εργασίας:
ανταγωνιστικά μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα της
ελληνικής οικονομίας»

Σταύρος Π. Γαβρόγλου, PhD

Διευθυντής Ενεργητικών Πολιτικών & Διεθνών Δικτύων, ΕΙΕΑΔ

Η Αγορά Εργασίας σε Κρίση

Ξενοδοχείο Τιτάνια, Αθήνα

9/7/2012

Στόχος του Μνημονίου II: *ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας (κόστους) με μείωση του ΜΚΕ κατά 15% σε 3 χρόνια*

Ερωτήματα:

- 1) Στο σύνολο της οικονομίας ή του επιχειρηματικού τομέα;
- 2) Με βάση ποια μέτρηση του ΜΚΕ (στάθμιση για αυτοαπασχόληση, μισθοί ανά ώρα απασχόλησης ή ανά απασχολούμενο;)
- 3) Πόσο στενά συνδέονται, σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία, το ΜΚΕ και η ανταγωνιστικότητα στην περίπτωση της Ελλάδας και διεθνώς;
- 4) Πώς έχουν εξελιχθεί από το 2000 και μετά τα συναφή με το ΜΚΕ μεγέθη, οι μισθοί και η παραγωγικότητα;
- 5) Πόσο σκόπιμη είναι η μείωση του ΜΚΕ μέσω (περαιτέρω) μείωσης μισθών;

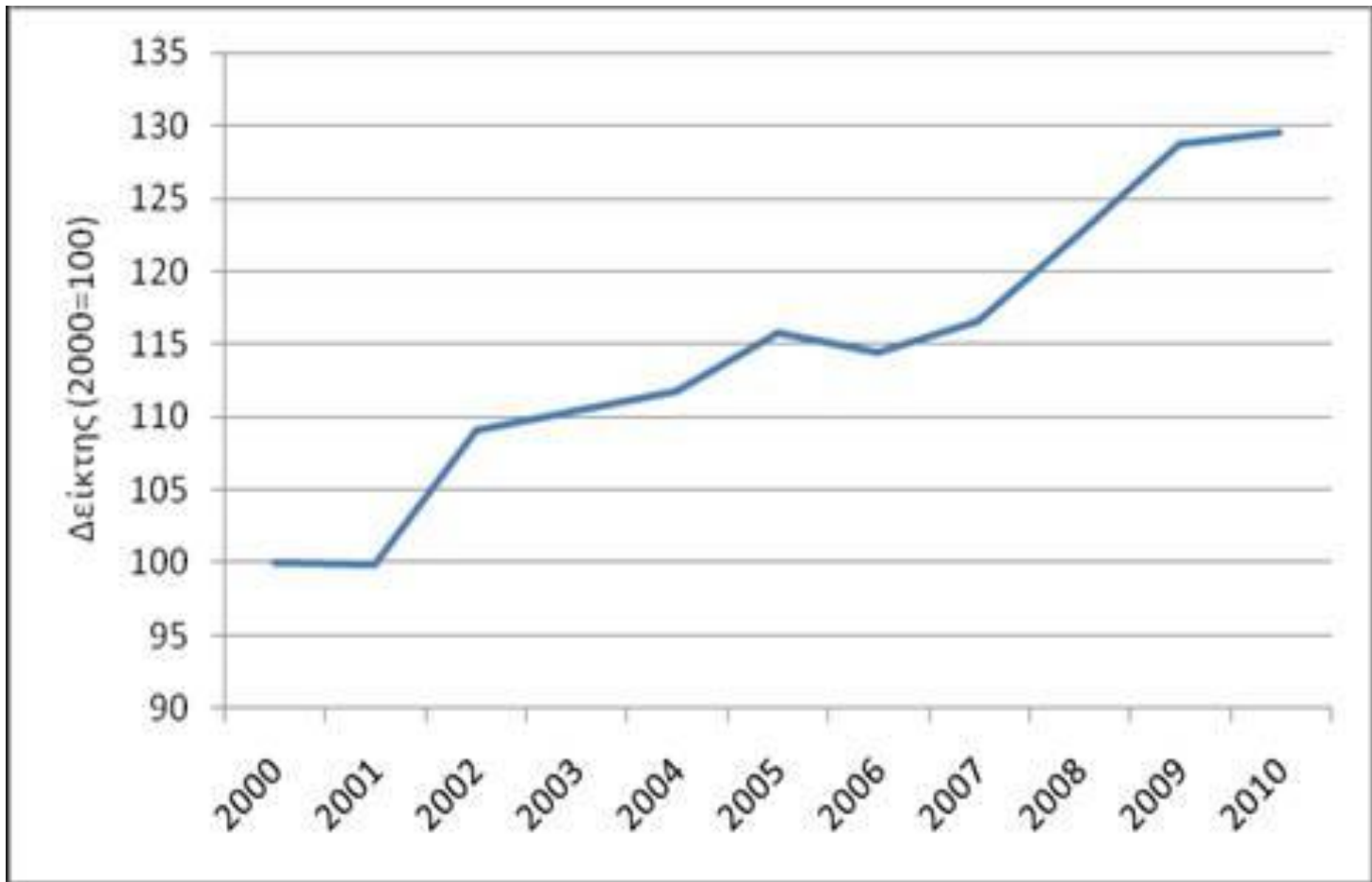
Πηγή όλων (σχεδόν) των δεδομένων:

OECD database *StatExtracts* (και AMECO database)

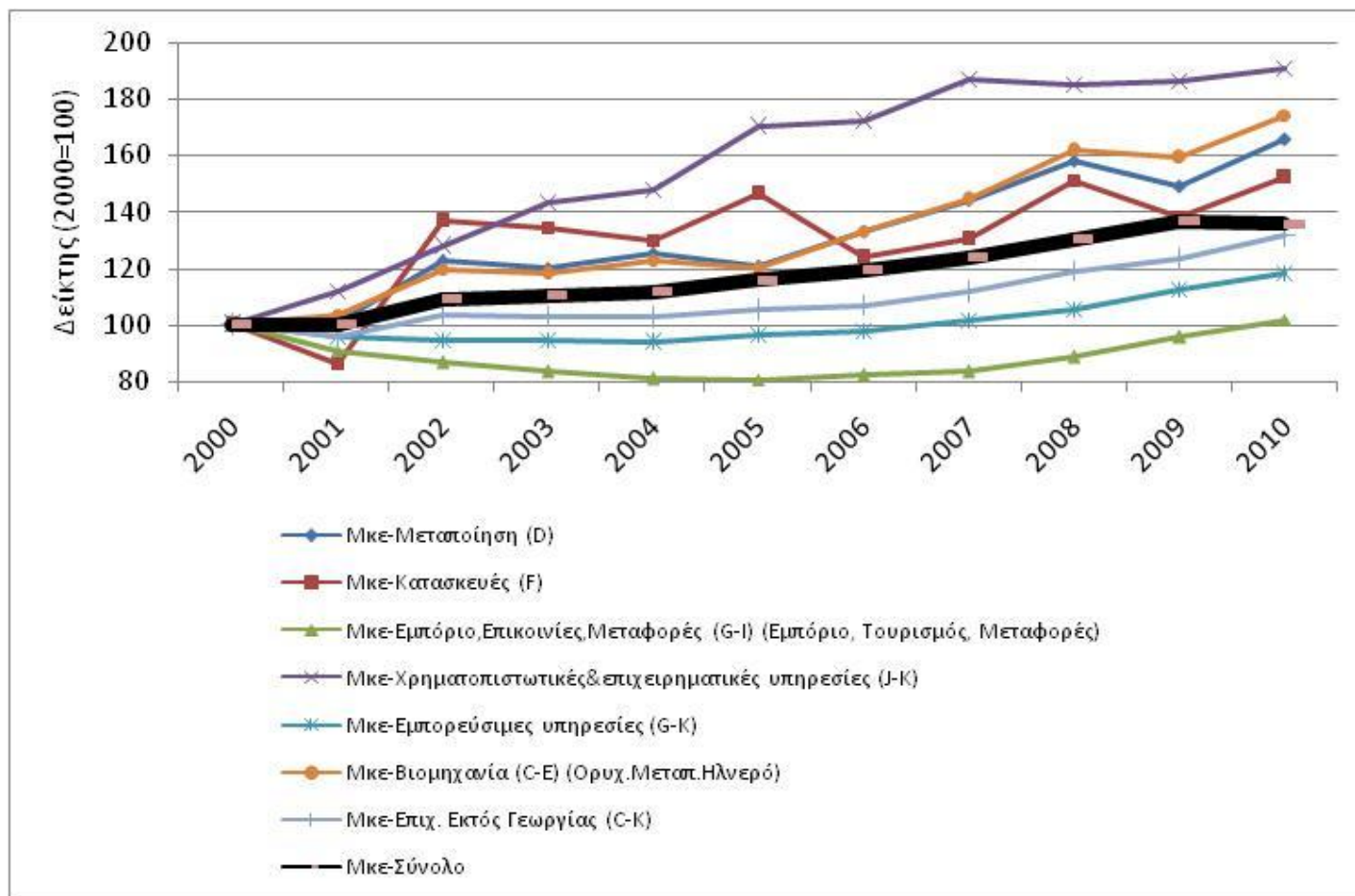
$$ΜΚΕ = \frac{ΚΕ}{ΑΕΠ} = \frac{ΚΕ / \Omega}{ΑΕΠ / \Omega} = \frac{\text{μέσο } ΚΕ}{\Pi}$$

ΜΚΕ: πόσο κοστίζει μία (μέση) ώρα εργασίας σε σχέση με πόση αξία παράγεται σε μία (μέση) ώρα εργασίας

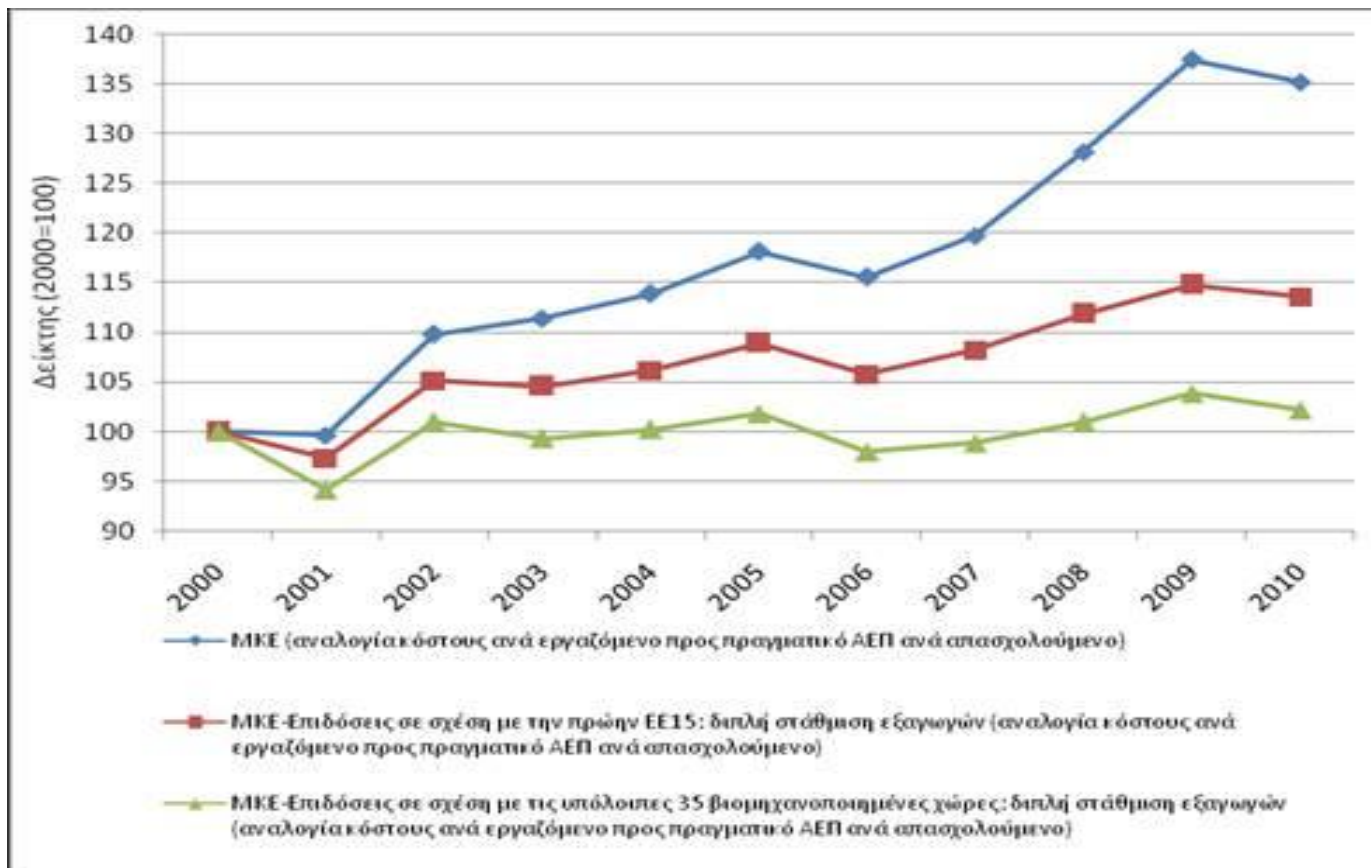
Εξέλιξη του ΜΚΕ, 2000-2010

Εξέλιξη του ΜΚΕ ανά κλάδο/τομέα

Εξέλιξη του ΜΚΕ σε σχέση με εμπορικούς εταίρους

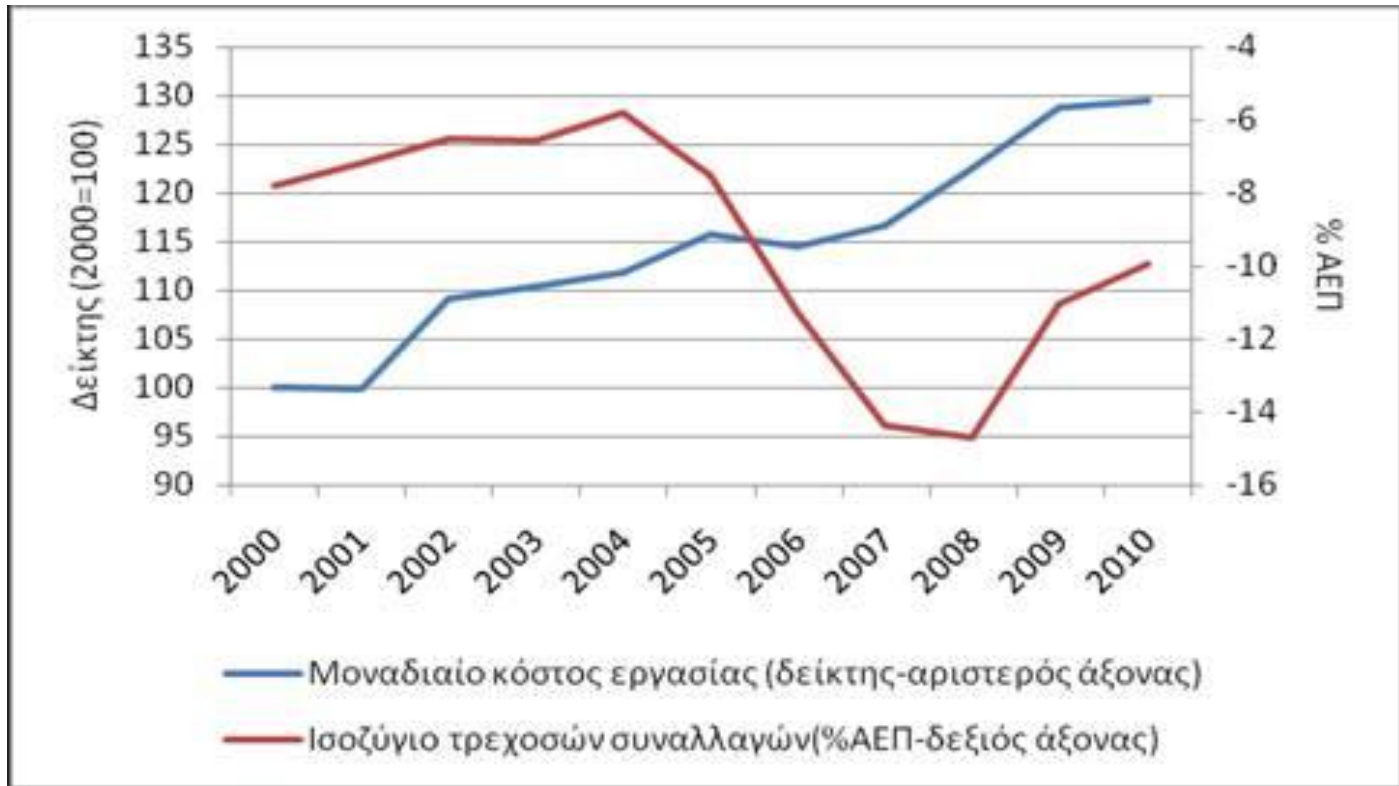

Με άλλα λόγια...

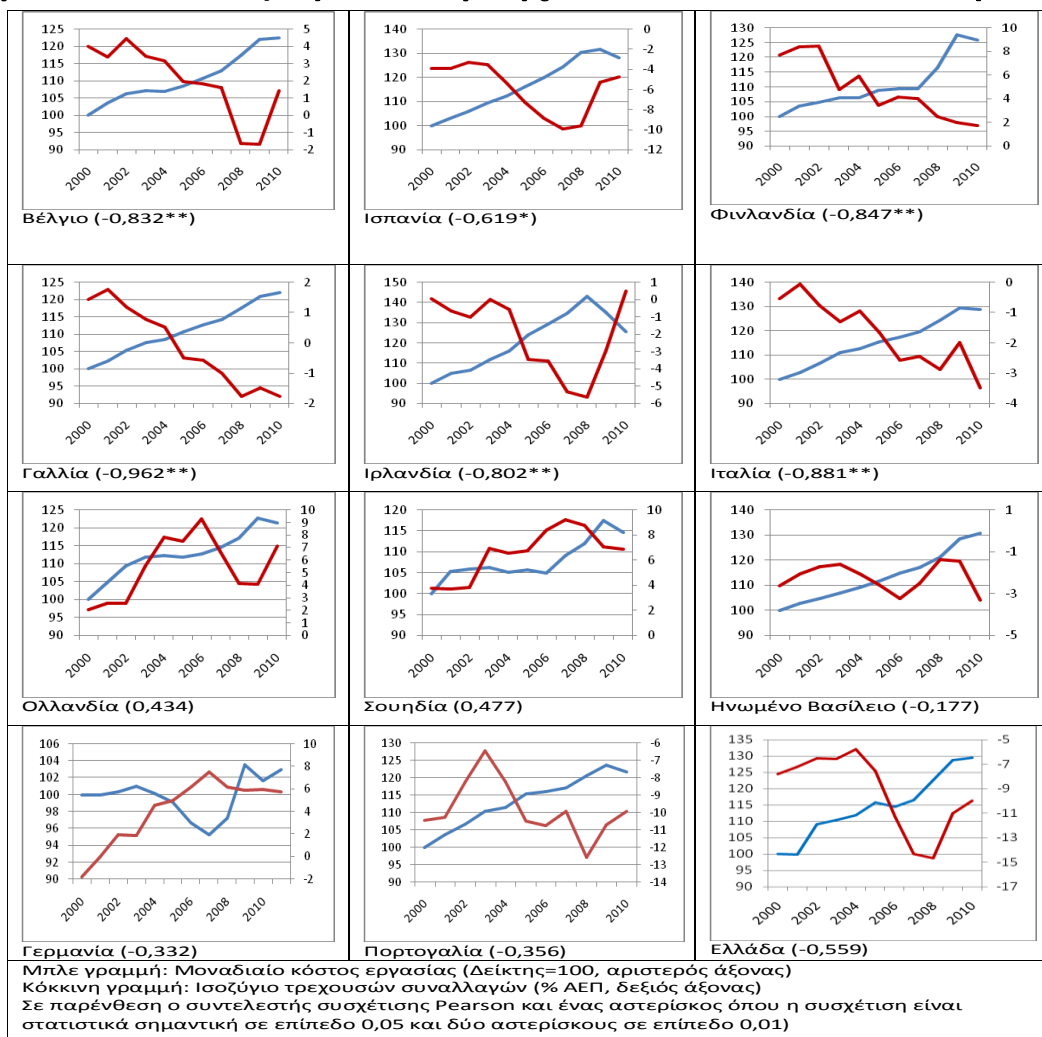
Η αύξηση του μοναδιαίου κόστους εργασίας της Ελλάδας κατά την προηγούμενη δεκαετία ήταν μεν σημαντική αλλά τείνει να υπερτιμάται:

- Σε σχέση με το 2000, το μοναδιαίο κόστος εργασίας της Ελλάδας το 2010 ήταν αυξημένο κατά **35,2%**. Ωστόσο...
- σε σχέση με τις χώρες της ΕΕ-15, η αύξηση του ελληνικού μοναδιαίου κόστους εργασίας ήταν **13,6%**, ενώ
- σε σχέση με 35 χώρες-εμπορικούς εταίρους, η αύξηση του μοναδιαίου κόστους εργασίας της Ελλάδας στο ίδιο διάστημα ήταν μόλις **2,2%**.

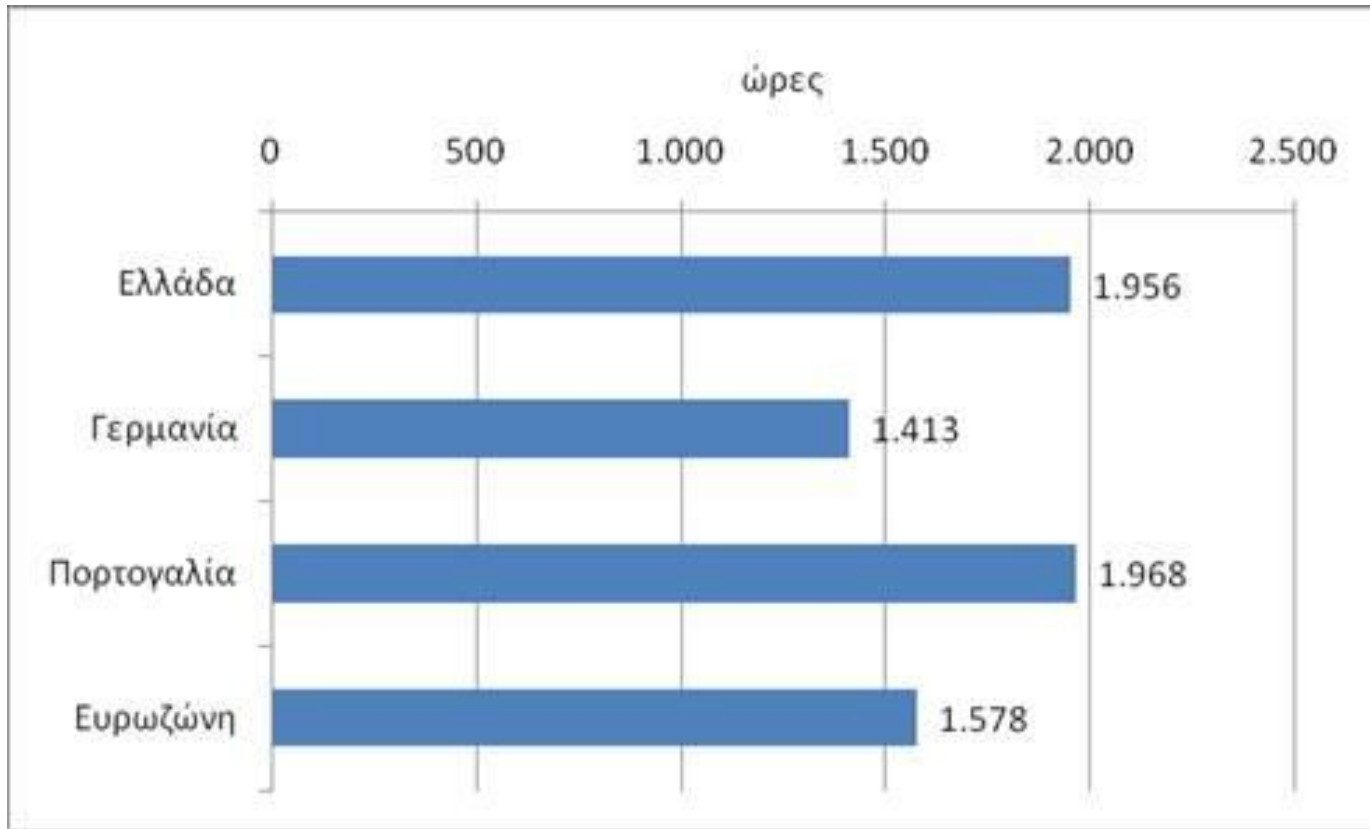
Η σχέση ΜΚΕ-ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Ελλάδας

Σχέση ΜΚΕ-ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διεθνώς

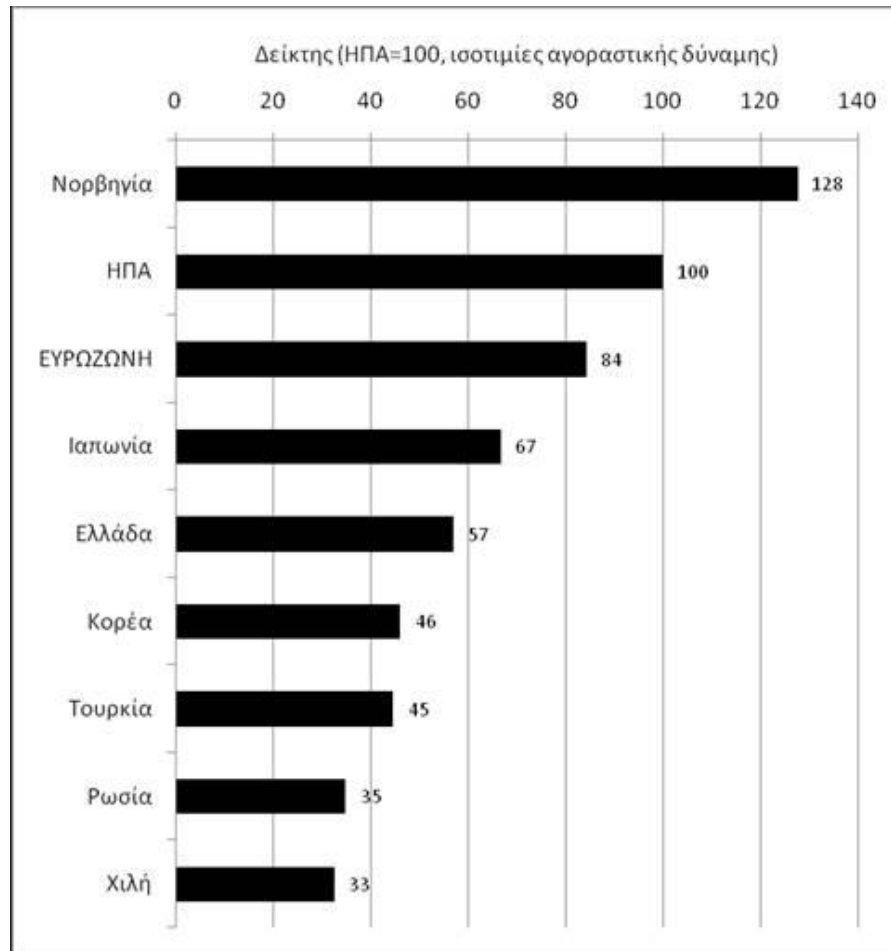

Μέσες ετήσιες ώρες εργασίας/απασχολούμενο

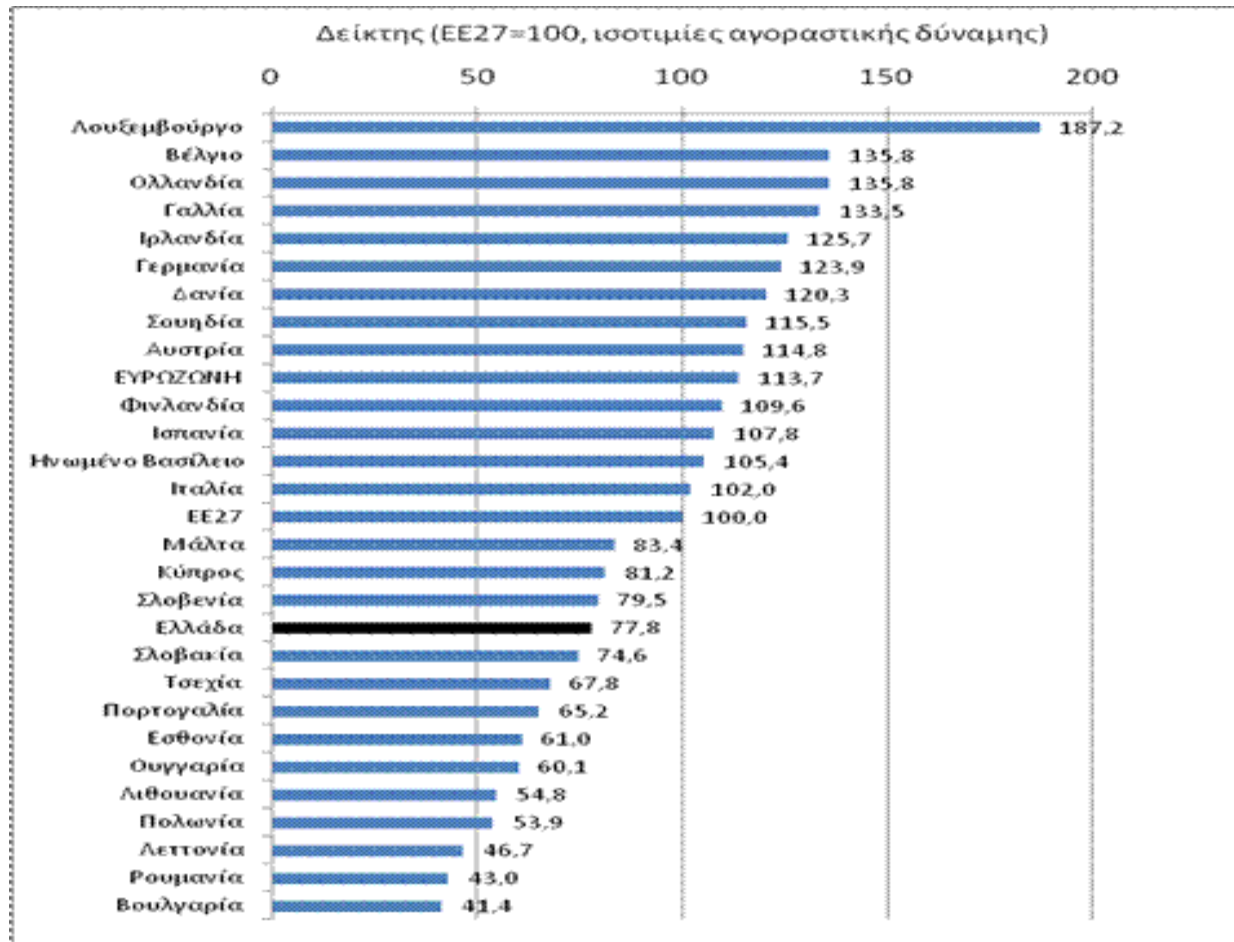

Πηγή: AMECO database

Παραγωγικότητα της εργασίας: η Ελλάδα στον κόσμο

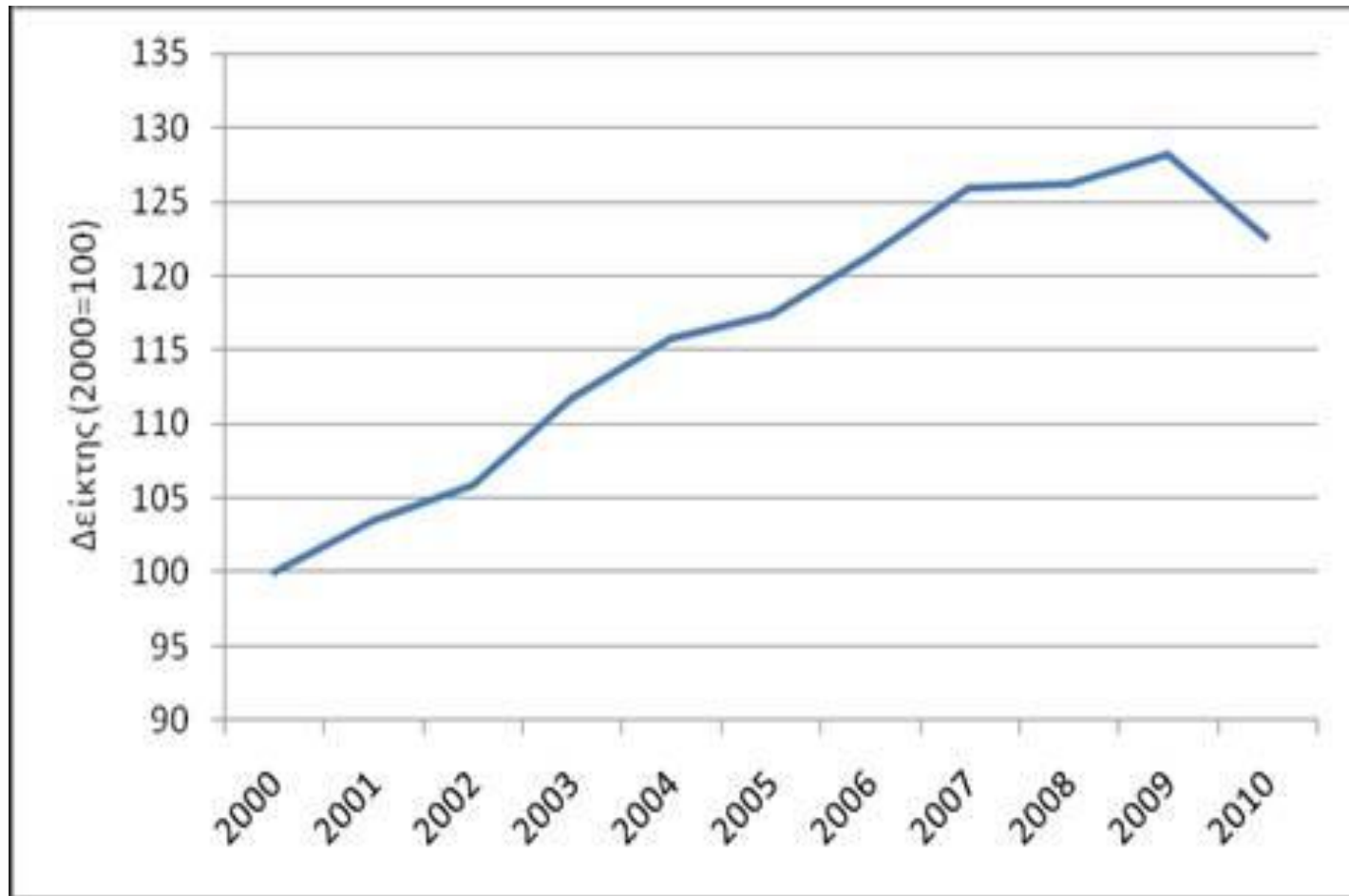

Παραγωγικότητα της εργασίας: η Ελλάδα στην ΕΕ27

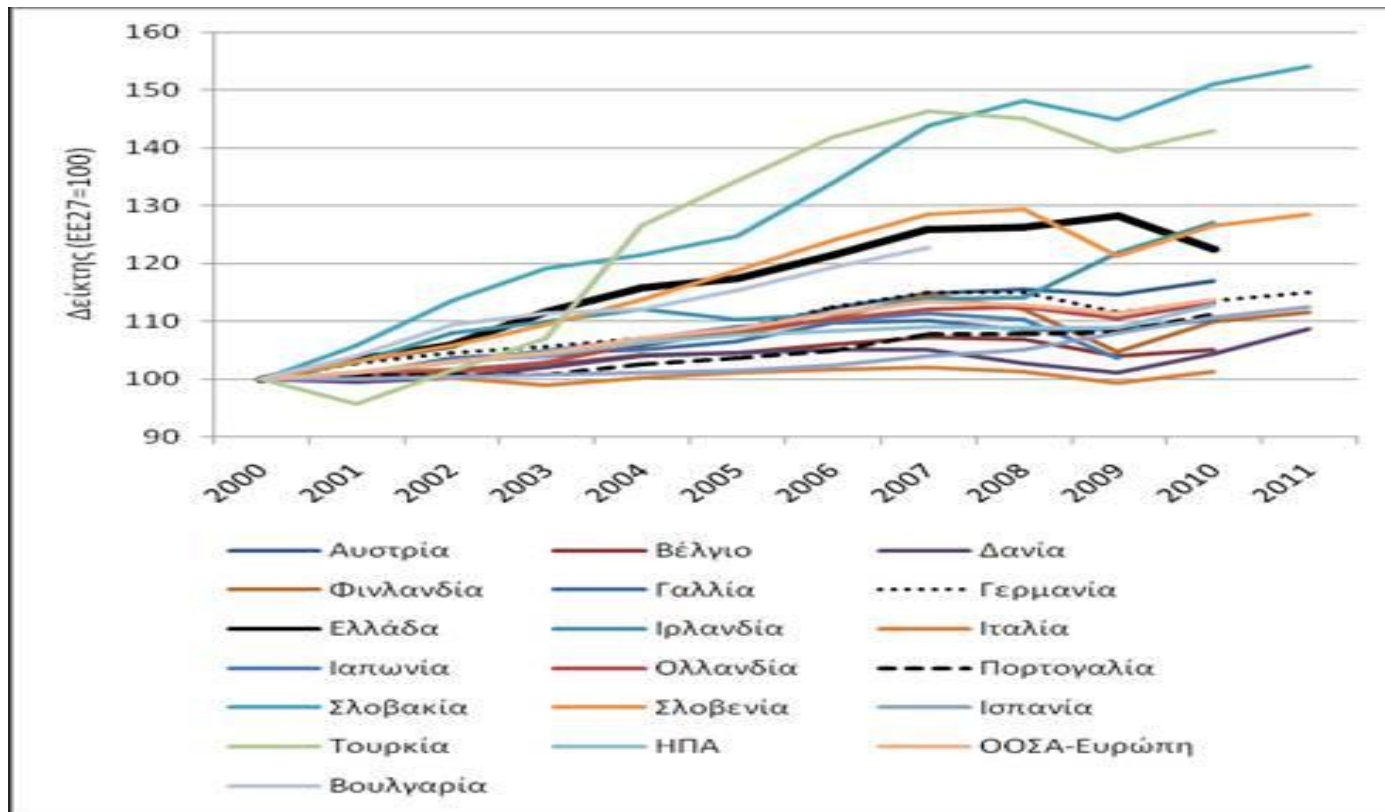

Πηγή: AMECO database

Εξέλιξη της παραγωγικότητας στην Ελλάδα, 2000-2010

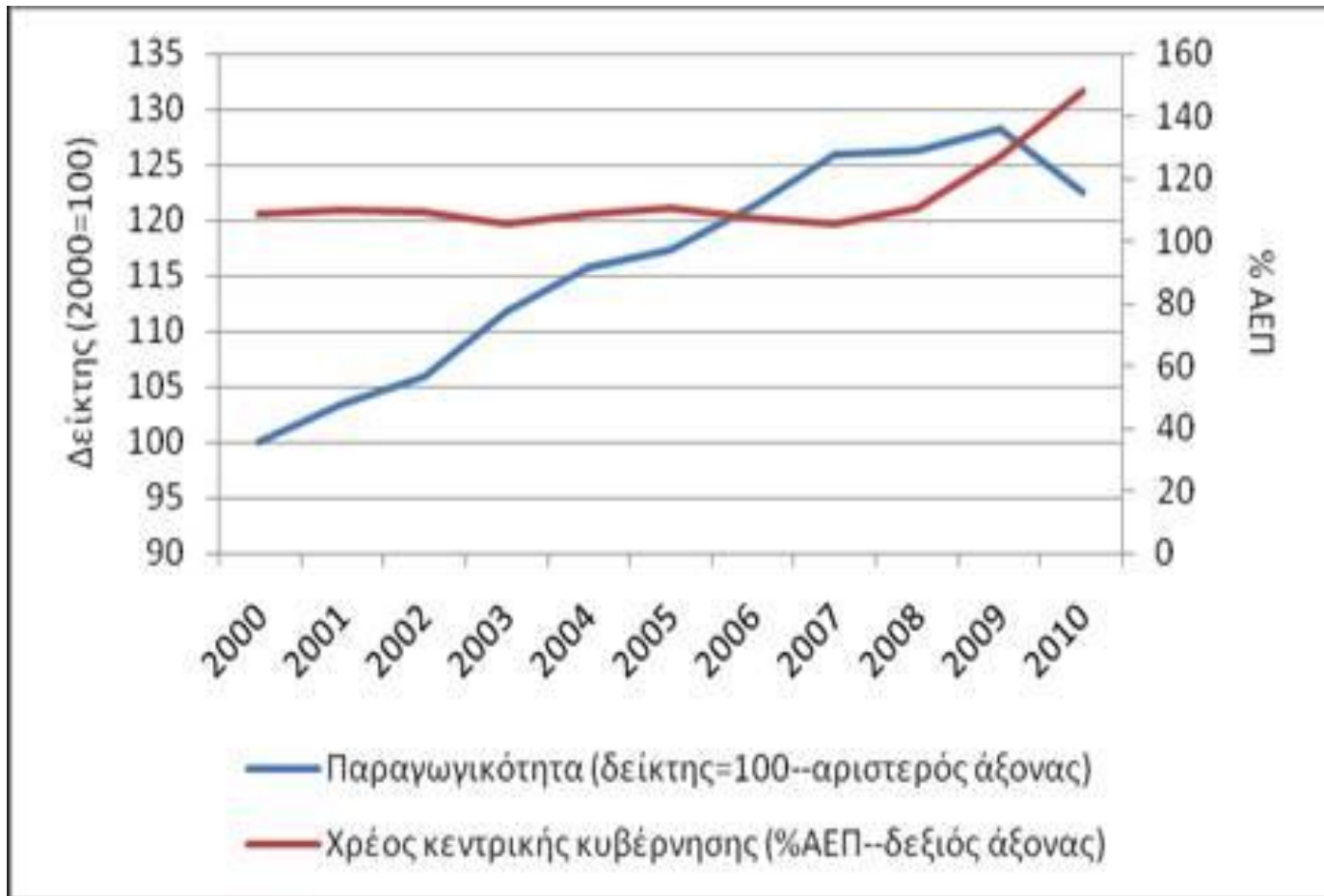
Εξέλιξη της παραγωγικότητας διεθνώς, 2000-2010

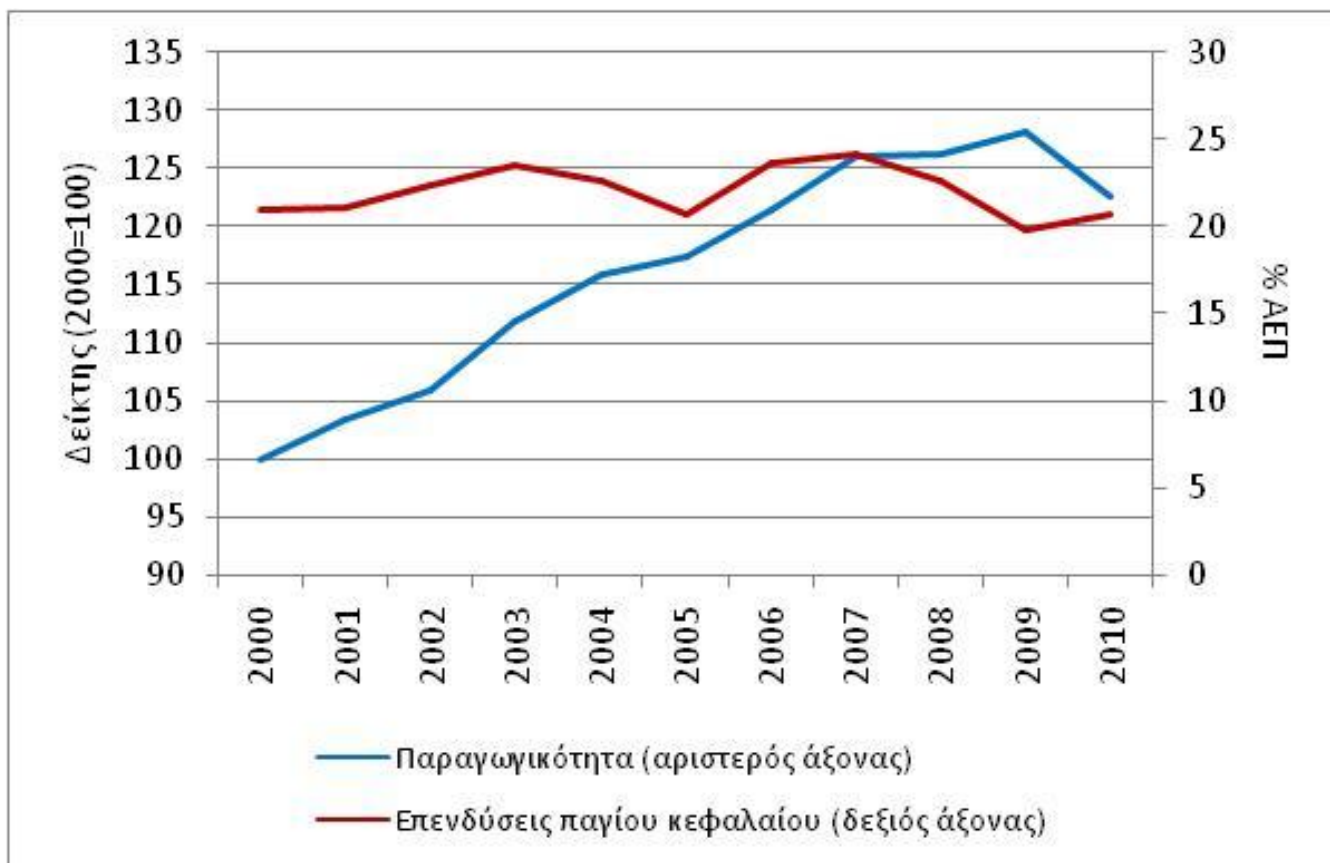
Αυξήσεις της παραγωγικότητας 2000-2010:

Ελλάδα 22,5%, Γερμανία 13,7%, Πορτογαλία 11,3%, Ευρώπη-ΟΟΣΑ: 13,7%

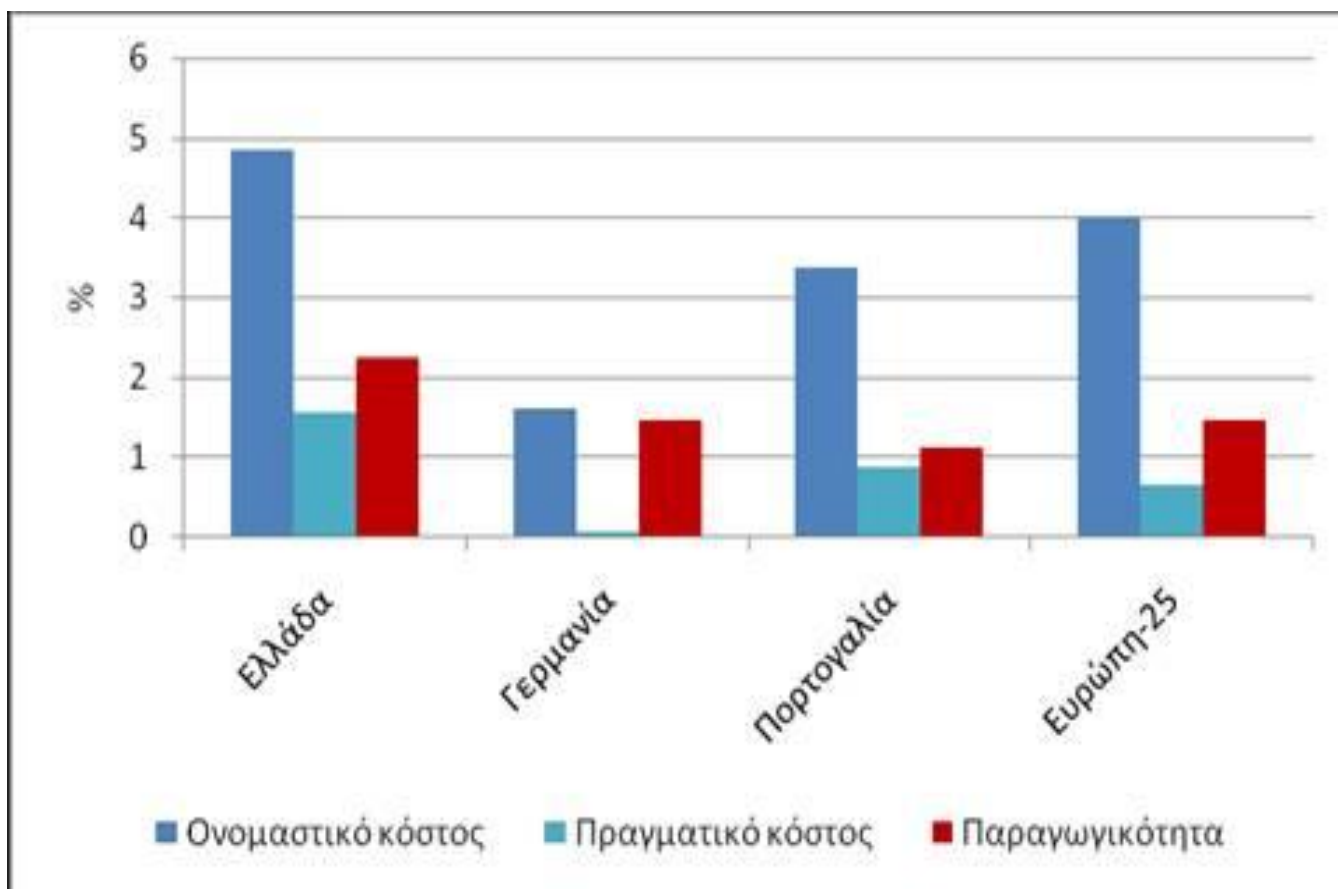
Η σχέση της παραγωγικότητας με το χρέος

Η σχέση της παραγωγικότητας με τις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου

Ονομαστικό κόστος εργασίας, πραγματικό κόστος εργασίας και παραγωγικότητα (μ.ο. ετήσιας μεταβολής), 2000-2010

Μεταβολές του μοναδιαίου κόστους εργασίας, του κόστους εργασίας και της παραγωγικότητας της εργασίας της Ελλάδας, 2010-2011 (%)

– Μοναδιαίο κόστος εργασίας	-2,9%
– Κόστος εργασίας ανά ώρα	-3,0%
– Παραγωγικότητα της εργασίας	-0,1%

Συνεπώς (1/2):

- Γιατί να διακινδυνεύσουμε και άλλη ύφεση με μια περαιτέρω μείωση του κόστους εργασίας όταν δεν έχουμε εξαντλήσει τις αποδεδειγμένες δυνατότητες αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας;
- Το υπό ανακατασκευή παραγωγικό πρότυπο της ελληνικής οικονομίας, μαζί με τα γνωστά του ανταγωνιστικά μειονεκτήματα, έχει επιδείξει και σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που τείνουν να παραβλέπονται -- πλεονεκτήματα που ενσωματώνονται και τροφοδοτούν (ή μάλλον τροφοδοτούσαν μέχρι πρόσφατα) υψηλούς ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας της εργασίας.

Συνεπώς (2/2):

Στην προσπάθεια αναδόμησης του παραγωγικού προτύπου της οικονομίας μας... δεν θα πρέπει να πετάξουμε το μωρό μαζί με τα απόνερα, την παραγωγικότητα της εργασίας μαζί με την πελατοκρατία, ανοργανωσιά, κ.λπ.

Αντίθετα, θα πρέπει να εστιάσουμε το ενδιαφέρον και τη φροντίδα μας στο μωρό, την παραγωγικότητα της εργασίας, διερευνώντας και εξασφαλίζοντας το κατάλληλο περιβάλλον για να μπορέσει να αναπτυχθεί και να ευτυχήσουμε όλοι.

Ευχαριστώ!

Σταύρος Π. Γαβρόγλου